

2017-07-06
M2017/01811/Ee

Miljö- och energidepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag till Statens energimyndighet att formulera sektorsstrategier för energieffektivisering

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att i samråd med berörda myndigheter och tillsammans med olika branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering.

Myndigheten ska senast den 31 januari 2018, den 31 januari 2019 och den 31 januari 2020 redovisa hur arbetet med sektorsstrategierna framskrider till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet). I den första rapporten ska myndigheten särskilt redogöra för vilka sektorer som strategier kommer att tas fram, liksom tidplaner för det fortsatta arbetet att utforma sektorsstrategier, samt vilka statliga myndigheter samråd kommer att ske med. Om myndigheten och berörda branscher väljer att inte ta fram strategier för vissa sektorer ska skäl för detta redovisas. Efter år 2020 ska myndigheten årligen i sin årsredovisning redovisa genomförandet av sektorsstrategierna samt effekterna av dessa.

Bakgrund

I mars 2015 beslutade regeringen att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommission – Energikommissionen – med uppdrag att lämna underlag till en bred politisk överenskommelse om den långsiktiga energipolitiken. Kommissionen överlämnade i januari 2017 sitt betänkande (SOU 2017:02, Kraftsamling för framtidens energi) till regeringen. Kommissionens förslag och bedömningar baseras i huvudsak på den ramöverenskommelse om energipolitiken som slöts mellan fem riksdagspartier (S, M, MP, C och KD) i

juni 2016, och på den kompletterande överenskommelsen mellan samma partier i november 2016 om mål för energieffektivisering.

Energikommisionen föreslår bland annat att målet för år 2040 är 100 procent förnybar elproduktion. Detta är ett mål, inte ett stoppdatum som förbjuder kärnkraft och innebär inte heller en stängning av kärnkraft med politiska beslut.

Energikommisionen föreslår vidare att Sverige år 2030 ska ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Målet uttrycks i termer av tillförd energi i relation till bruttonationalprodukten (BNP). Utöver förslaget om ett nationellt mål för energieffektivisering föreslår Energikommisionen att Energimyndigheten får i uppdrag att tillsammans med olika branscher formulera sektorsstrategier för energieffektivisering. Sektorsstrategierna ska tas fram av Energimyndigheten tillsammans med olika branscher och utgör därmed inget mål som fastställs av riksdagen. Genom att både sätta ett sektorsövergripande mål för energieffektivisering och samråda med respektive bransch om specifika effektiviseringsstrategier säkerställs den samhällsekonomiska effektiviteten samtidigt som varje bransch ges möjlighet att bidra i arbetet med hur målet ska uppnås.

Närmare om uppdraget

Det är grundläggande för en ekonomi att tillgängliga resurser används på ett effektivt sätt. Detta gäller energi likväl som andra resurser. Skälen för att energi används ineffektivt kan vara flera och vara olika i olika branscher.

Syftet med sektorsstrategier är att på ett tidigt stadium få till stånd en dialog mellan Energimyndigheten, olika branscher och berörda myndigheter i fråga om lämpliga vägledande målsättningar och åtgärder inom varje sektor för att kostnadseffektivt bidra till att de nationella energi- och klimatmålen nås. Genom att arbetet sker i samspel mellan berörda myndigheter och branschaktörer kan en bred samsyn uppnås, samtidigt som olika aktörers engagemang blir större vid genomförande av den nationella politiken.

En central utgångspunkt för utformningen av sektorsstrategier är Energikommisionens förslag att Sverige år 2030 ska ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005. Hänsyn ska även tas till förslaget om målet om 100 procent förnybar elproduktion år 2040, samt att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att

därefter uppnå negativa utsläpp. Därutöver ska hänsyn även tas till förslaget om att växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010. Hänsyn ska även tas till Energikommisionens förslag och bedömningar som ska göra det möjligt att nå målen, inte minst bedömningen att en effektivisering, framför allt vad gäller effekt, är särskilt viktig för att möta de framtida utmaningarna för det svenska elsystemet.

De ökade investeringar i effektivisering inom byggnader, industri och transport som krävs för genomförandet av Parisavtalet kan även vara en god möjlighet för att främja svenska företags export. Hemmamarknaden är dock fortsatt viktigast för de flesta företag och därför är det viktigt att genom nationella styrmedel och program främja efterfrågan av energieffektivisering.

Myndigheten ska vid genomförandet av uppdraget ta hänsyn till och säkerställa samordning med andra pågående relaterade processer, initiativ och aktiviteter, exempelvis

- utredningen om hinder för småskalig elproduktion och energieffektivisering hos mindre kunder (M 2017:77),
- utredningen om energisparlån (N 2016:02),
- Kommittén för modernare byggregler m.m. (N 2017:05),
- den nationella samordnaren för Fossilfritt Sverige,
- arbetet inom Forum för smarta elnät,
- Boverkets och Energimyndighetens förslag till nationell strategi för energieffektiviserande renovering,
- Informationscentrum för hållbart byggande,
- kommande regler för nära-nollenergibyggnader,
- Länsstyrelsernas uppdrag med att främja, samordna och leda det regionala arbetet avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,

- belysningsutmaningen,
- beställarnätverk för teknik och innovationsupphandling,
- forskning och innovation kring energieffektivisering,
- olika näringslivsfrämjande satsningar, t.ex. (inom ramen för) regeringens strategiska samverkansprogram, Smart industri och Sveriges exportstrategi, som kan attrahera investeringar i ny teknik,
- EU-kommissionens förslag till ändring av lagstiftning inom Energiunionen, inklusive förslaget om EU:s ansvarsfördelningsförordning och utformningen av EU:s utsläppshandelssystem efter 2020, vilka kommer att förhandlas parallellt med uppdragets genomförande,
- uppdraget till Energimyndigheten att tillsammans med Transportstyrelsen, Trafikverket, Trafikanalys, Naturvårdsverket, Boverket och andra aktörer samordna omställningen av transportsektorn till fossilfrihet (dnr M2015/04253/S).

Sektorsstrategierna och eventuella förslag till följd av arbetet ska analyseras med avseende på deras samhällsekonomiska konsekvenser. Detta gäller inte minst förutsättningarna att nå energieffektiviseringsmålet på ett kostnadseffektivt sätt.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Fredrik von Malmberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, OFA och SKA

Näringsdepartementet/BT, ISB, HT och NV

Miljö- och energidepartementet/KI och Mm

Boverket

Energimarknadsinspektionen

Jordbruksverket

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Naturvårdsverket

Skogsstyrelsen

Tillväxtverket

Trafikverket

Vinnova

Upphandlingsmyndigheten

Sveriges Kommuner och Landsting